

Αριθμός 3504

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ 2009
(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και 80(Ι) του 2003,
144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) και 82(Ι) του 2007 και 108(Ι) του 2009)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας (2013 – ΝΟ.2) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:

Στις 4 Ιουνίου 2013 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων νέο μέτρο με τίτλο: «Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας (2013 – ΝΟ.2) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα» (εφεξής το «Μέτρο») που τροποποιεί το υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων με τον ίδιο τίτλο που εφαρμόστηκε κατά το 2012 (εφεξής «το υφιστάμενο μέτρο»). Η Απόφαση του Εφόρου με Αριθμό 339, με την οποία ενέκρινε το υφιστάμενο μέτρο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας της 25^{ης} Μαΐου 2012¹. Στη συνέχεια, η Αρμόδια Αρχή, στις 6 Ιουνίου και ακολούθως στις 18 Ιουλίου προέβη σε ορισμένες περαιτέρω αλλαγές στο Μέτρο.

Η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με την τελευταία επιστολή της, επιθυμεί να επιφέρει συνολικά τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο υφιστάμενο μέτρο:

- A. Παράταση της διάρκειας του μέτρου μέχρι τις 30/6/2014.
- B. Μείωση των ανώτατων ποσών χορηγίας για ορισμένες κατηγορίες, χωρίς, όμως, οποιαδήποτε μεταβολή στις εντάσεις της ενίσχυσης και τις επιλέξιμες δαπάνες.
- Γ. Για τις κατηγορίες NB2 – Ηλιακά συστήματα και NB7 – Αντλία θερμότητας με γεωεναλλάκτη για θέρμανση ή/και ψύξη χώρου έχει ενσωματωθεί η ακόλουθη παράγραφος:

«Για επενδύσεις σε κτίρια στα οποία δεν υπάρχει θερμομόνωση της οροφής, οι αιτητές για να λάβουν χορηγία θα πρέπει παράλληλα να θερμομονώνουν τις οροφές τους ώστε να επιτυγχάνεται συντελεστής θερμοπερατότητας μικρότερος ή ίσος με 0,75W/m²K όπως καθορίζεται στο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου) Διάταγμα του 2009. Στις περιπτώσεις αυτές το κόστος θερμομόνωσης της οροφής θα συμπεριλαμβάνεται στο επιλέξιμο κόστος της επένδυσης με μέγιστο ποσό για το σκοπό αυτό τα 1.500 ευρώ ανά κτήριο».

Δηλαδή, προστίθεται υποχρέωση θερμομόνωσης της οροφής ενώ, ταυτόχρονα, το κόστος συμπεριλαμβάνεται στις επιλέξιμες δαπάνες με μέγιστο ποσό για το σκοπό αυτό τα 1.500 ευρώ ανά κτήριο.

- Δ. Αναστολή της κατηγορίας NB1.1 Μικρά αιολικά συστήματα για ηλεκτροπαραγωγή δυναμικότητας μέχρι 30kW, ενωμένα με το δίκτυο.
- Ε. Προσθήκη υποχρεώσεων για προσκόμιση εγγράφων από τους αιτητές, όπως ορίζεται στην Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 74.745 ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2013, η οποία αφορά τις προϋποθέσεις για την καταβολή κυβερνητικής χορηγίας σε αιτητή.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(α) του Νόμου, σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να προχωρήσει σε τροποποίηση μέτρου κρατικών ενισχύσεων εγκριθέντος δυνάμει του άρθρου 10 του Νόμου, προτού αυτή προβεί στην εφαρμογή τέτοιας τροποποίησης, κοινοποιεί την προτιθέμενη τροποποίηση στον Έφορο και αναμένει την έκδοση απόφασής του αναφορικά με αυτήν. Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(β) του Νόμου, ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της κοινοποιηθείσας τροποποίησης, αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση μη ουσιώδη, στην οποία περίπτωση ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή ότι η αρχική έγκριση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρ. 2468 της 25.05.2012, σ. 2005.

εξακολουθεί να ισχύει ή κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση ουσιώδη στην οποία περίπτωση εξετάζει το τροποποιηθέν μέτρο ως νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και εκδίδει νέα απόφαση επ' αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 (γ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 [τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»)] της Συνθήκης περί της Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ»)², οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων αποτελούν νέα ενίσχυση και συνεπώς πρέπει να κοινοποιούνται εκ νέου για έγκριση. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής η «Επιτροπή») της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 108 της ΣΛΕΕ) της Συνθήκης ΕΚ³, νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβασμού του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Η παράταση της διάρκειας καθώς και η εισαγωγή νέων επιλέξιμων κατηγοριών ενίσχυσης (η θερμομόνωση οροφής), συνιστούν μεταβολές υφιστάμενης ενίσχυσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004, έστω και αν οι υπόλοιπες τροποποιήσεις κριθούν ως τροποποιήσεις καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου επιβάλλεται η έκδοση νέας απόφασης δυνάμει του άρθρου 10(5)(β) του Νόμου.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Όπως προνοεί η προειρηθείσα Απόφασή μου, το μέρος του υφιστάμενου μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας⁴ (εφεξής ο «Κανονισμός 1998/2006») δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση. Το εν λόγω συμπέρασμα δε μεταβάλλεται. Ο Κανονισμός 1998/2006 ισχύει μέχρι τις 31/12/2013 αλλά σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5 κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του εν λόγω κανονισμού, κάθε ενίσχυση ήσσονος σημασίας η οποία πληροί τους όρους του μπορεί νομίμως να χορηγηθεί εντός ενός περαιτέρω εξαμήνου. Ως εκ τούτου, η χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με βάση τον Κανονισμό 1998/2006 μπορεί να εξακολουθήσει με τους ίδιους όρους έως τις 30/6/2014.

Για το μέρος του Μέτρου που προνοεί την παροχή της Ειδικής Χορηγίας (η οποία αφορά νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν μεν οικονομική δραστηριότητα αλλά οι δραστηριότητές τους δεν αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών) ισχύει το συμπέρασμα της Απόφασής μου με αριθμό 339, ότι δηλαδή δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθότι δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, εφόσον θα παρέχονται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι δραστηριότητες των οποίων δεν αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Όσον αφορά την κατάταξη δικαιούχων στην Ειδική Χορηγία σε περιπτώσεις που η Αρμόδια Αρχή διατηρεί αμφιβολίες κατά πόσο μια συγκεκριμένη ενίσχυση ενδέχεται να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, η υποβολή της στον Έφορο για γνωμάτευση θα της παρέχει σχετική νομική ασφάλεια.

Το υπόλοιπο μέρος του υφιστάμενου μέτρου, που αποτελεί κρατική ενίσχυση, κρίθηκε ότι είναι συμβατό με όλες τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης⁵ (εφεξής ο «Κανονισμός 800/2008»).

Οι μεταβολές στο υφιστάμενο μέτρο δεν επηρεάζουν το συμβιβασμό του μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Όσον αφορά την παράταση του μέτρου, επισημαίνεται ότι το άρθρο 45 του Κανονισμού 800/2008 ορίζει ότι εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Το άρθρο 44 όμως προβλέπει ότι στο τέλος της περιόδου ισχύος του κανονισμού, τα καθεστάτα ενισχύσεων που απαλλάσσονται βάσει αυτού θα διατηρήσουν την απαλλαγή τους για μεταβατική περίοδο έξι μηνών, με εξαίρεση τα καθεστάτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα. Η απαλλαγή των καθεστώτων ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα λήγει την ημερομηνία λήξης ισχύος των εγκεκριμένων χαρτών για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Ο χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων για την Κύπρο εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁶ και ισχύει μέχρι τις 31/12/2013. Η παράγραφος 187 των νέων Κατευθυντήριων Γραμμών για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014 - 2020⁷ αναφέρει ότι:

«Οι χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων που έχουν εγκριθεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τις περιφερειακές ενισχύσεις 2007-2013 παύουν να ισχύουν στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Συνεπώς, η μεταβατική περίοδος των έξι μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 44 παράγραφος 3 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ)⁸³ δεν ισχύει για τα

² Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 83 της 27.03.1999, σ. 1.

³ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 140 της 30.04.2004, σ. 1.

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 379 της 28.12.2006, σ. 5.

⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214 της 09.08.2008, σ. 3.

⁶ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Κρατική ενίσχυση Ν 814/2006 – Κύπρος - Χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων 2007-013» ημερομηνίας 24.1.2007.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής - Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014 – 2020 (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (SWD(2013) 214 final) (SWD(2013) 215 final) Βρυξέλλες, 28.6.2013 C(2013) 3769 final.

καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων που εφαρμόζονται βάσει του ΓΚΑΚ. Για τη χορήγηση περιφερειακής ενίσχυσης μετά τις 31^η Δεκεμβρίου 2013 βάσει των υφιστάμενων καθεστώτων που υπάγονται σε απαλλαγή κατά κατηγορία, τα κράτη μέλη καλούνται να κοινοποιήσουν την παράταση ισχύος των χαρτών περιφερειακών ενισχύσεων σε εύθετο χρόνο για να μπορέσει η Επιτροπή να εγκρίνει την παράταση των χαρτών αυτών πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2013».

Η παράταση του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων θα κοινοποιηθεί και αναμένεται να εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από τις 31/12/2013, εφόσον το εισηγείται η ίδια. Σε αυτή την περίπτωση θα επιτρέπεται η συνέχιση εφαρμογής του μέτρου μέχρι τις 30/6/2014. Σε αντίθετη περίπτωση δε θα δύναται να χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις με βάση το Μέτρο μετά τις 31/12/2013 και θα πρέπει να μετατραπεί αποκλειστικά σε μέτρο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

Ως εκ των προεκτεθέντων, ο Έφορος εκδίδει θετική απόφαση για την τροποποίηση του υφιστάμενου μέτρου. Νοείται ότι όλες οι υπόλοιπες προϋποθέσεις του μέτρου, πέραν των προτεινόμενων τροποποιήσεων, καθώς και όλες οι επισημάνσεις που παρατέθηκαν στην προηγούμενη Απόφασή μου με αριθμό 339 εξακολουθούν να ισχύουν.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εξοικονόμησης ενέργειας (2013 ΝΟ. 2) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα», με το οποίο τροποποιείται το υφιστάμενο μέτρο με τον ίδιο τίτλο που εφαρμόστηκε το 2012, συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης.
- B. Το μέρος του Μέρους που προνοεί την παροχή της Ειδικής Χορηγίας δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθότι δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ, εφόσον θα παρέχονται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι δραστηριότητες των οποίων δεν αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Όσον αφορά την κατάταξη δικαιούχων στην Ειδική Χορηγία σε περιπτώσεις που η Αρμόδια Αρχή διατηρεί αμφιβολίες κατά πόσο μια συγκεκριμένη ενίσχυση ενδέχεται να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, η υποβολή της στον Έφορο για γνωμάτευση θα της παρέχει σχετική νομική ασφάλεια.
- Γ. Κατά το μέρος του το οποίο προνοεί ενισχύσεις de minimis το Μέτρο δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.
- Δ. Το υπόλοιπο μέρος του Μέρους είναι συμβατό με τον Κανονισμό 800/2008 και εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου. Ωστόσο, όσον αφορά την παράταση ισχύος του Μέρους μέχρι τις 30/6/2014 αυτή εγκρίνεται νοουμένου ότι μέχρι 31/12/2013 θα έχει εγκριθεί η παράταση του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων της Κύπρου. Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί τότε θα μπορούν να χορηγούνται μόνο ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- Ε. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

(Ονούφριος Κουλλά)
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 19 Ιουλίου 2013

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.345 (862.2.1.6.1.1.11)